

Beszámoló

Mesterprogram 2021. január 1. – október 31. időszakról

A mesterprogram sikeres megvalósításának feltétele az intézmény vezetőjével írásban megkötött szerződés alapján az intézményvezetés hatékony és támogató magatartása, a nevelőtestület tagjainak tevékeny együttműködése.

1. A mesterprogram megvalósítását segítő és publikáló tevékenység

a. Baranya Megyei Kollégiumi Műhely – mesterprogramom ismertetése

A Baranya Megyei Kollégiumi Műhely 2020 őszi rendezvényén a résztvevők számára ismertettem a mesterprogramom legfőbb terveit és célkitűzéseit.

A 2021 tavaszi online műhelybeszélgetésen a „Hátrányos helyzet” témakörében beszélgettünk az online oktató-nevelő tevékenység nehézségeiről, eredményeiről, illetve mesterprogramom megvalósítása során gyűjtött eddigi tapasztalataimról.

b. Tanfolyamokon, képzéseken részvétel (tanúsítványok a mellékletben)

Az online világ nyújtotta egyik lehetőséget kihasználva számos online képzésen, tanfolyamon és konferencián vettem részt ötleteket gyűjtve a mesterprogramom sikeresebb megvalósításához.

A pécsi POK által meghirdetett online programok közül hozzászólóként is részt vettem:

„Digitális eszközök kollégiumi alkalmazása”
„Matematikai logika fejlesztése”
„A pedagógus szerepe a HH és HHH nevelésben”
„Tehetségazonosítás protokollja a szakszolgálat rendszerében”
„Weboldal készítése matematika órához”
című tanfolyamokon.

A „**Pályaorientáció a középiskolában II.**” képzés elvégzésével ötleteket gyűjtöttem a kollégiumi pályaorientációs tevékenységhez, illetve az ehhez kapcsolódó tantárgyi sikeresség (például természettudományi) növeléséhez.

A „**Digitális módszerek és eszközök alkalmazása**” a témámban online elérhető eszközök sokaságára irányította a figyelmemet.

A „**Pályaorientációt támogató mérőeszköz (POM) használata, intézményi adaptációjának lehetőségei**” ismét a sikeres pályaorientációhoz adott eszközt számunkra, kifejezetten az MTMI területen (matematikai, természettudományos, műszaki és informatikai).

A **TEAM módszer** (Tanulástámogatás Élményalapú Módszerekkel) megismerése foglalkozási terveim elkészítéséhez adott nagyon sok támogatást.

Online szervezett konferenciákon és szakmai tájékoztatókon is gyarapítottam az ismereteimet, szélesítettem a kapcsolatrendszeremet:

eTrend konferencia a környezettudatossággal kapcsolatban.

Multimédia – NKP okostankönyvek konferencia és online bemutató

Tehetségazonosítás szakmai konferencia

A pedagógusok digitális kompetenciájának mérése – önértékelés, tanfelügyelet, minősítés

A „Természettudományi mérési terület az országos kompetenciamérésekben” című előadás megerősített a mesterprogramom témájának fontosságában és szükségességében.

c. MTT tagság

2020 óta a **Magyar Tehességondozó Társaság** tagjaként közvetlenül és online is bekapcsolódtam a tehességondozás igen felelősségteljes tevékenységrendszerébe.

d, e-Twinning nyomonkövetése

d. Pályázati tevékenység

Az **NTP-TFJ-19** pályázaton a mesterprogram előkészítéseként **logikai és fejlesztő játékokra** pályáztam. A pályázatot a kiíró támogatta, így a 2020-as tanévben a szakköri tevékenység egy részét a játékokra építettem. Ténylegesen a 2021-22 tanévben került sor a játékok rendszeres használatára a szakköri foglalkozásokon.

2. Tanulást segítő nevelői foglalkozások fejlesztése (részcél)

a. Szakkör - TermészetesN

Igazodva az oktatás-nevelési szabályok által meghatározott várható körülményekhez, online és jelenléti formában hirdetem meg **2020 szeptemberében** a szakkört. A járványügyi helyzet okozta bizonytalanságok és az elmúlt év online oktatási időszaka rendkívül kedvezőtlenül hatott egy újonnan induló szakkör kezdeti lépéseire. Mindezek ellenére közel 15 fővel sikerült elindítanom a foglalkozásokat.

Épp annyi időnk maradt, hogy a gyerekekkel közösen kialakítsuk az éves terveinket, majd következett az online kollégium hosszú időszaka.

Létrehoztam a szakköri tagok számára a „**TermészetesN**” nevű **Facebook csoportot és heti rendszerességgel küldtem a tematikához illeszkedő filmajánlókat, más online elérhető tartalmakat**. A gyerekek több-kevesebb lelkesedéssel mindig visszajeleztek számomra. Az online oktatás rájuk rótt nehézségei mellett már nem futotta idővel és energiával az online tanórákhoz hasonló rendszeres szakköri foglalkozások megtartása. Ehelyett a **FB csoport kínálta kötetlenebb kapcsolattartást** választottuk.

Az elmúlt tanév végi 1 hónap személyes jelenlét mindössze annyi időt engedett számunkra, hogy röviden beszéljünk az online szakköri élet előnyeiről és hátrányairól. A gyerekek többségének véleménye – és a saját véleményem – szerint egy elsősorban a személyes találkozásokra épülő, **élményalapú foglalkozás elképzelhetetlen az online világban!**

A **2021-22-es tanévben** nem adtuk fel, a szakkört ismét meghirdettem (szakköri tematika mellékletben). A csoportvezetők segítettek a meghirdetésben így ismét sikeresen elindultunk immár **21 fővel**. A foglalkozások rendszeres résztvevője Török Péter tanár úr, aki a hetente felvetett témákban a saját szakterületéről (földrajz) hozott tudással gazdagítja a beszélgetéseinket.

Több munkatársam is bekapcsolódott a tevékenységünkbe (Korsós Tímea, Farkas Róbert, Horváth Balázs), így kialakult egy olyan nevelői közösség, ahol tapasztalatainkat megbeszélve segítjük egymás munkáját. A **kollégium életében pedig kialakulóban van egy működőképes szakmai-pedagógiai együttműködés**. Reméljük, semmilyen intézményen

belüli munkaszervezési akadály **NEM gördül ennek útjába**, hiszen a Pedagógiai Programban, az évente megjelenő munkatervekben, nevelői értekezleteken folyamatosan elhangzik a szakmai együttműködés igénye és fontossága!

b, Versenyek szervezése, programokon részvétel

Jószérivel 2021. május végéig **online kollégiumot működtettünk**, ennek következtében a **versenyek szervezése is elmaradt**.

A havonkénti kérdéssorok összeállításában számítottam a munkatársaim együttműködésére, melyet személyesen lehet igazán megnyerni.

A gyerekek digitális iskolai elfoglaltságai oly mértéket öltöttek, hogy időben nem lehetett elvárni a versenyfeladatokkal foglalkozást. Kezdetben a leterheltség foka, később pedig az online oktatás-nevelés iránt megnyilvánuló érdektelenség foka miatt sem.

A munkatársaimmal és a gyerekekkel egyeztetve az elképzeléseimet, **2021 októberében** sikerült elindítanom a **havonkénti rendszerességgel** új feladatokat kínáló vetélkedőt. A közös gondolkodás eredményeként november elején a **csoportvezetők segítségét** kérve eljuttattam a gyerekekhez a verseny meghirdetését és az első kérdéssort. Minden csoportvezető a digitális oktatás idején a csoportjába tartozó gyerekek felé kialakított valamilyen **online kommunikációs csatornát**, amelyen keresztül hatékonyan eljuthatnak a vetélkedő kérdései a leendő feladatmegoldókhoz. A legsikeresebb válaszadókat a tanév végén megjutalmazom.

c, Tematikus csoportfoglalkozások természettudományos szempontú fejlesztése

A tematikus csoportfoglalkozások véglegesítéséhez ugyancsak szükségem lett volna a **munkatársaimmal folyamatos és személyes egyeztetések sorára**. Az új szemléletű foglalkozások sikeres bevezetése leképzelhetetlen a többszöri munkatársi egyeztetések nélkül. Az előzőekben már leírt okok miatt ez sem teljesülhetett maradéktalanul. A digitális oktatás időszakában nem maradt más választásom, mint az ismeretgyűjtés, online megoldások felkutatása, az **összegyűlt anyagok logikai rendezése**.

2021-22 tanév elején a 4. pontban felsorolt kollégáimmal személyesen átgondoltuk a foglalkozási terveim logikai vázát. Az egyeztető beszélgetések eredményeként a kollégiumban már évek óta jól bevált kompetencia alapú **csoportfoglalkozások fő gondolatmenetét megtartva egészítem ki a foglalkozásokat természettudományos vonatkozásokkal, illetve lazító játékokkal**. Minden egyes kidolgozott vázlatához csatolok **szakirodalmi jegyzéket, illetve az online elérhető játékok jegyzékét** is rövid leírásokkal. A „Tanulás tanítása” és a „Fenntarthatóság, környezettudatosság” témákban az 5.c. pontban leírtak szerint teljesítem a résztervben megfogalmazott vállalásaimat.

3. Tanulást segítő és elemző tevékenységek fejlesztése (részcél)

a, Felkészítő foglalkozások fejlesztése

Az első részcélnak nem eleme.

Kitűzött cél a felkészítő foglalkozások **strukturális és szervezési átgondolása**.

pl.: **tanulói igények** hatékonyabb és gyorsabb feltárása – e-naplók, tanulói jelzések alapján

pl.: tanuló-nevelő irányítási **közvetítői rendszer** fejlesztése

b, Tanulmányi értékelési rendszer tartalmi fejlesztése

Az első részcélnak nem eleme.

pl.: e-naplók alapján félévenkénti gyakoriságnál sűrűbb értékelési-elemzési rendszer

pl.: szaktanárokkal, osztályfőnökökkel tanulmányi előre haladással kapcsolatos gyakori személyes/online kapcsolatfelvétel - egyeztető beszélgetés

4. Kollégiumi szintű szakmai együttműködés kialakítása (részcel)

Megszólított munkatársak:

Bank Ágnes	- matematika
Bolláné Visnyei Csilla	- földrajz
Csősné Szabó Csilla	- biológia
Horváth Balázs	- matematika és fizika
Török Péter	- földrajz

a, Szakmai együttműködés létrehozása és fenntartása

Jelenleg a **szakköri tevékenységembe, a havonkénti kérdéssorok összeállításába és a foglalkozási vázlatok megalkotásába** vontam be a szakmailag érintett munkatársaimat. A rendszeres és intézményesített szakmai együttműködés kialakítása és működtetése az **első részcelnek nem eleme**.

Távlati tervem a **Szakmai Munkaközösség** létrehozása, mely függ a nevelői aktivitástól és létrejöttét döntően befolyásolja a helyi intézményvezetési és a fenntartói akarat.

b, Dokumentumvizsgálat

Az intézményi alapdokumentumok átvizsgálása a természettudományi oktató-nevelő tevékenység szempontjai alapján az **első részcelnek nem eleme**.

5. A közeljövő fontos tennivalói

a, A TermészetesN szakkör foglalkozásainak folytatása

Félévkor és tanév végén a szakkör tagjai körében elégedettségi **teszttel** dokumentáljuk a foglalkozások sikerességét és hasznosságát.

Néhány fontos kérdés, ami meghatározza a szakkör további munkamódszereit és tartalmát.

- Hogyan változotta szakköri jelentkezők létszáma és korösszetétele?

- Milyen típusú foglalkozásokon vettél részt szívesebben?

online – személyes jelenléte igénylő – mindkettőn vegyesen

- Melyik szakköri foglalkozás tetszett jobban?

logikai és társasjátékokkal foglalkoztunk – érdekességekről néztünk rövidfilmeket és beszélgettünk a témában – játszottunk és közben rövid híreket és érdekességeket néztünk-hallgattunk

b, Természettudományos témájú havonkénti verseny folytatása

Havonta a biológia, fizika, földrajz, kémia és matematika témaköreiből 1-1 érdekes kérdésre várok választ. A tanév végén a legtöbb helyes választ adókat jutalmazom.

A havonta megjelenő kérdésekhez a természettudományokban érintett munkatársaim segítségét is kértem. A segítő hajlandóság még igen gyér, remélhetőleg a többszöri beszélgetéseink hatására nagyobb lendületet kap.

c. A „Tanulás tanítása” és a „Fenntarthatóság, környezettudatosság” nevelési területek feldolgozásának folytatása

A „**Tanulás tanítása**” témakörben 9-10-11-12(13) évfolyamokon 2-2 természettudományos szempontból átdolgozott foglalkozási tervet készítek - a tanév során **8 foglalkozási tervet** – melyeket **havonkénti** rendszerességgel továbbítok a csoportot vezető kollégiumi nevelőtanár kollégáimnak kipróbálásra.

A munkatársaimtól **tanév végén teszt formájában** összefoglaló véleményt kérek a vázlatok alkalmazásának eredményességéről

- Kipróbáltad-e a küldött foglalkozási vázlatot?
- Hasznosíthatónak tartod-e a foglalkozási tervet (1-10 skálán)
- Mennyire tetszett véleményed szerint a gyerekeknek a beágyazott természettudományos tartalom (1-10)?
- Milyen változtatásokat javasolsz az egyes vázlatokban?

A „**Fenntarthatóság, környezettudatosság**” témakörében 9-10-11-12(13) évfolyamokon 2-2 természettudományos szempontból átdolgozott **foglalkozási tervet készítek**, a tanév során havonként egyet. A természettudományos végzettségű **munkatársaim számára röviden ismertetem** és a véleményüket kérem a tartalmával kapcsolatban.

d. Kollégiumi szintű szakmai-pedagógiai együttműködés

A 2021-22 tanévben a szakmai együttműködés már elkezdődött. A 4. pontban felsorolt munkatársaimmal folyamatosan egyeztetem a tevékenységemet és tartalmi ötleteket, javaslatokat kérek tőlük (szakkör, foglalkozási vázlatok). Az együttműködés „mindössze” informális és a kezdeti akadozásoktól sem mentes, de a jövőt tekintve bizakodó vagyok. Minden megszólított munkatársam nyitott az együttműködésre. Hatékonyságának fokmérője a **tényleges kölcsönösség** lesz.

e. A mesterprogramom egyik kontrolltevékenysége a megvalósított tervek eredményeinek mérése.

Ilyen objektív mérés a gyerekek **iskolai természettudományos tantárgyi eredményességének** folyamatos monitorozása:

- félévente matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyi osztályzatok csoportonkénti összegyűjtése
- félévente tantárgyi dicsérek összegyűjtése
- félévente versenyeredmények összegyűjtése

Az eredmények értékelésekor külön csoportban mérem a szakköri tagok és versenyen résztvevők eredményeinek változásait, illetve a többi diák eredményeinek változásait.

További mérés a korábban már említett **szakköri elégedettségi kérdőív félévente**.

A munkatársaim számára közzé tett **foglalkozási vázlatokkal kapcsolatosan** is folyamatosan gyűjtök teszteléssel mérési eredményeket.

f. Következő részterv elkészítése

Az **első résztervem 2022.06.15-el zárul**, így a 2021-22 tanév második félévének végére kell elkészítenem a **komplex elemzését**, értékelését és a további fejlesztési irányok kijelölését. 2022.09.01-el kezdődő időszakra kell elkészítenem a következő résztervet.

A **második résztervet** a 2022.09.01-el kezdődő időszakra kell elkészítenem.

A pontos határidők tekintetében az intézmény vezetésével megállapodásra kell jutnunk, mely figyelembe veszi a mesterprogram logikai és tartalmi egységeit is.

A mesterprogram indítása hozzávetőlegesen egybeesett a pandémia magyarországi megjelenésével. A nehézségek ellenére a fentebb leírtak szerint valósítottam meg a mesterprogram egyes rész céljait. Ezen közben mindennapi életünket áthatotta a megbetegedéstől való félelem, a családjunkért való aggodás és a közösségért érzett felelősség.

Pécs, 2021.10.31.

Kelemen Sándor